

Ulmus americana 'Princeton' hoogstam. Goede tolerantie tegen iepziekte. Kan goed tegen droogte, maar ook tegen overstromingen. Kan tegen (zoute) zeewind. Kan goed mee worden afgewisseld in essenverband als daarin door essentaksterfte gaten zijn gevallen.

Thomas de Ruiter

De Ruiter: 'Gemeenten zijn er gelukkig meer mee bezig om te kijken naar wat er in de toekomst goed gaat groeien'

Boomkwekerij Udenhout deelt meest recente toevoegingen aan zijn assortiment

Nieuwe soorten zijn altijd relatief recent, gezien de lange aanlooptijden in de boomkwekerij: ze worden eerst getest en als ze goede resultaten tonen, zet de boomkwekerij ze in grotere getalen op. Tussen het moment van introductie en het aanslaan door beschikbaarheid in grote aantallen kan zomaar twintig jaar zitten, neem *Quercus cerris* 'Marvellous'. Thomas de Ruiter van Boomkwekerij Udenhout deelt een top tien meest recente toevoegingen aan hun assortiment, plus een toegift.

Auteur: Karlijn Raats en Thomas de Ruiter

***Seringa pekinensis* 'Beijing Gold'**

Een struik of kleine boom met een hoogte van 5-6 meter en breedte van 4-5 meter. Gemeenten vragen vaak om een boom met sierwaarde van de derde grootte wanneer zij iets zoeken voor smalle, oude straatjes. Ook zijn bomen gewild die een meerwaarde bieden voor de biodiversiteit. Al deze eigenschappen tref je niet vaak samen in één boom, tenzij je weer uitkomt bij *runus*, *Malus* of *Amelanchier lamarckii*, boomsoorten die vaak na dertig jaar gebreken beginnen te vertonen. *Seringa pekinensis* 'Beijing Gold' is nog relatief nieuw, waardoor er nog weinig gebruikerservaring is, maar hij kan naar verwachting vijftig tot zestig jaar probleemvrij meegaan, zoals bij sering bekend is. Hij kan ook goed tegen droogte en hitte. Hij bloeit op tweejarig hout, dus als je hem niet snoeit, zit hij in het voorjaar vol gele bloemen

in 10-15 centimeter lange trossen waar veel insecten op afkomen. Vraagt een goed gedraieerde grond, zon of halfschaduw. Zeer goed winterhard.

***Tilia tomentosa* 'Varsaviensis'**

Deze wilde kruising van *tomentosa* en *platyphyllos*, een Poolse selectie van de zilverlinde uit Warschau – vandaar 'Varsaviensis' – heeft alle goede eigenschappen overgenomen van de soort: zeer windvast, vorstresistent en praktisch vrij van bladaantastingen. Ton van den Oever nam deze soort ooit mee naar Nederland. Na de overname van T. van den Oever in 2010 door Boomkwekerij Udenhout zette de laatste actief in op *Tilia tomentosa* 'Varsaviensis'. De stad Warschau, waar *Tilia tomentosa* 'Varsaviensis' oorspronkelijk vandaan komt, koopt ze nu bij Boomkwekerij Udenhout! Hij kan zeer goed

Thomas de Ruiter heeft een uitgesproken mening: 'In tegenstelling tot het vasthouden aan inheemse soorten die het de afgelopen duizend jaar goed hebben gedaan, moeten we eraan wennen dat we exoten gaan aanplanten waarvan we weten dat die het de komende duizend jaar goed gaan doen. Aan inheemse soorten hebben we enkele tientallen soorten om uit te kiezen, bij exoten hebben we duizend soorten om uit te kiezen. Gemeenten zijn er gelukkig meer mee bezig om te kijken naar wat er in de toekomst goed gaat groeien.'

tegen luchtvervuiling en droogte. In juli bloeien de gele bloemen in hangende tuilen en hij blijft lang groen, waarna een mooie gele herfstkleur verschijnt. De boom biedt beschutting voor vogels. Heeft aanvankelijk een gedrongen vorm, maar haalt uiteindelijk een breedte van 8-9 meter en een hoogte van circa 20 meter. De boom is supergezond en heeft vrijwel geen druipt. De boom groeit op vrijwel iedere grond, met voorkeur voor leemhoudende, voedzame zandgrond.

***Nyssa sylvatica* 'Wildfire'**

Afkomstig van een kweker in Noord-Amerika. Zit nu volop in de productie en wordt langzaam bekend. Op de kwekerij lijkt deze zwarte tupeloboom een compact, schattig boompje, maar uiteindelijk kan hij een lengte van 12-15 meter bereiken, met mooie eivormige kroon en geleidelijke groei. Voordeel is dat hij zowel tijdelijk nat (geschikt aan de rand van

'De stad Warschau, waar *Tilia tomentosa* 'Varsaviensis' oorspronkelijk vandaan komt, koopt ze nu bij ons!'

Syringa pekinensis 'Beijing Gold' hoogstam.

Tilia tomentosa 'Varsaviensis' - Park Lingezege Arnhem.

Magnolia salicifolia 'Louisa Fête', bloem.

Cornus officinalis 'Robin's Pride', herfstkleur.

Toona sinensis 'Flamingo'

Sorbus 'Dodong', meerstammig met bloem.

een wadi) als lange periodes droog kan staan. Het jonge rode blad dat afsteekt met het oudere donkergroene blad, houdt vanaf de lente tot aan de herfst aan, waarna de show met de schitterende herfstverkleuring het overneemt. Geschikt als solitair of in een groenstrook met meer ruimte. Verdraagt geen verharding, net zomin als andere *sylvatica's* (betekenis: 'van het bos'). De boom biedt bloemen voor insecten en kleine blauwe besjes voor vogels.

***Magnolia salicifolia* 'Louisa Fête'**

Wilgbladige magnolia. Smalle, piramidale boom met een doorgaande harttak, wat gemakkelijk is in het onderhoud. Wordt met 12-15 meter tweemaal zo groot als *Magnolia Kobus*,

breedte 4-5 meter. De bladeren lopen bronsbruin uit, worden groen aan de bovenzijde en blauwgroen aan de onderzijde, lang ovaal met een spitse punt. De jonge bladeren hebben een licht aromatische geur. De 10-12 centimeter grote kelkvormige bloemen verschijnen eind april, begin mei, wit aan de buitenzijde en lichtroze aan de binnenkant. Verkleurt in de herfst van geel naar bruin. Groeit op alle gronden. Geschikt als straat- en parkboom.

***Cornus officinalis* 'Robin's Pride'**

De Europese *Cornus mas*, gele kornoelje, is sowieso al toekomstbestendig als droogte- en warmteresistente soort, maar de Aziatische tegenhanger *Cornus officinalis* 'Robin's Pride'

maakt meer lengte en vergaaffelt minder, waardoor hier beter een boom van te maken is. Hij is ook iets grover. Tinus van der Bruggen van Boomkwekerij Udenhout, die 52 jaar lang vanuit de hele wereld nieuwe laan- en sierbomen introduceerde in Nederland en in 2018 overleed, importeerde 'Robin's Pride' voor het eerst in Nederland. Het vormde een bijzondere CV voor hem, die hij vernoemde naar zijn kleindochter. *Cornus officinalis* 'Robin's Pride' groeit breed piramidaal opgaand, wordt 6-7 meter hoog. De vruchten zijn 15 millimeter lang en glanzend scharlakenrood en eetbaar. *Cornus officinalis* 'Robin's Pride' is zeer geschikt voor smallere en kleine straten, groenstroken en versnipperde stukjes groen.

Tinus van der Bruggen importeerde 'Robin's Pride', die hij vernoemde naar zijn kleindochter.

Toona sinensis 'Flamingo'

Chinese mahonieboom 'Flamingo', heel apart: loopt echt felroze uit, zoals de naam zegt, zoals de kleur van een flamingo. Parkboom tot 16 meter hoog, met grove vertakking met dikke, grijze twijgen en stam met in de lengte grof gescheurde schors. De bladeren hebben een witte rand en zijn gevlekt, jonge bladeren zachtroze getint. Bloeit met 50-70 centimeter lange, hangende trossen met talrijke kleine, witte tot groenwitte bloemen. Een exclusieve solitair. Werd tot nu toe weinig gekweekt, maar er is nu meer van in productie, ook als meerstam. Groeit redelijk snel in omtrekgroei.

Sorbus 'Dodong'

Sorbus 'Dodong' is een Koreaanse kruising, verveelt geen moment. *Sorbus* 'Dodong' vormt een opgaande boom, met een hoogte van 8-10 meter. Door de opgaande vorm blijft deze lijsterbes redelijk smal, namelijk 3-4 meter. Hij kan als kruising van *Sorbus japonica* als enige heel goed tegen warmte en droogte (andere *Sorbus*-soorten hebben voedzame grond nodig) en is winterhard. *Sorbus* 'Dodong' is dus ideaal voor ons nieuwe klimaat. In mei sieren de witte bloemen die in grote trossen bij elkaar staan, de boom. Daarna volgen de trossen oranje rode bessen; dat is echt een hele beleving. Zijn blad heeft ook nog eens een prachtige herfstkleur, van oranje naar vuurrood.

Carya illinoensis

Carya illinoensis is een zeer grote boom die in Amerika wel hoogtes van meer dan 50 meter kan bereiken. Hier is de boom veel in gebruik voor de pecannootproductie. Breed ovale groeiwijze. Lichtgrijze of witte stam. Kleine bloem. Geelgroen blad en in de herfst

geelbruin. Goed alternatief voor de *Fraxinus*. In tegenstelling tot *Carya ovata* is *Carya illinoensis* goed te verplanten om de drie, vier jaar. Qua kroonvorm is *Carya illinoensis* een goed alternatief voor *Ailanthus*, die sinds een paar jaar op de Europese Unielijst van verboden invasieve exoten staat door extreme uitzaai en wortelopschot. Geschikt als solitair, maar in een goed plantvak ook als laanboom. Zo'n grote jongen moet je dan wel durven planten, zoals Jan P. Mauritz in Hilversum een keer een *Juglans nigra* als laanboom heeft aangeplant. Maar de grootte van *Carya illinoensis* geeft veel schaduw tegen hittestress, vangt veel fijnstof af en slaat veel CO2 op. Dus hij heeft enorm veel meerwaarde voor gemeenten, die rekenen in het volumeaantal groene kubieke meters op wijkniveau.

Quercus x warei 'Regal Prince'

Deze Amerikaanse selectie van Frank Schmidt is een kruising van *Quercus robur* 'Fastigiata' en *Quercus bicolor*. De *Quercus x warei* 'Regal Prince' heeft prachtig donkergroen blad met een leerachtige uitstraling. Doordat de takken recht naar boven groeien, is de grijsviltige onderkant van het blad goed te zien. Hij wordt zo'n 15 meter hoog en 6 meter breed. Zuilvorm, blijft veel dichter, wittig blad van *bicolor*. Minder gevoelig voor eikenspintkever en geen last van meeldauw. Daarnaast is deze eik goed winterhard. Door het stevige blad is hij zeer windvast en ook geschikt om dicht bij de kust te planten. Onlangs heb ik hem nog in Schouwen-Duivenland geadviseerd.

Betula nigra 'Dura Heat'

Betula nigra 'Dura Heat' is een nieuwe geregistreerde berk uit Amerika (Tree Introductions Inc.). Hoogte 10 tot 15 meter, breedte tot 7 meter. Kan veel beter tegen extreme droogte dan de *Betula nigra* voor wadi's. Prachtige gele herfstverkleuring. Het blad blijft een maand langer hangen dan bij de *Betula nigra* 'Heritage'. Klein smal en dik, donkergroen blad. Crèmekleurige afbladderende bast. Houdt langer blad in najaar. Groeit op iedere grondsoort. *Ulmus americana* 'Princeton'

Ulmus americana 'Princeton'

Ulmus americana 'Princeton' is afkomstig van de Princeton Nurseries, Kingston, New Jersey, 1922. Heel goede resistentie tegen iepziekte. Kan goed tegen droogte, maar ook tegen overstromingen. Kan tegen (zoute) zeewind. Er kan goed mee worden afgewisseld in essenverband als daarin door essentaksterfte gaten zijn gevallen. Symmetrisch opgaande dichte waaivormige kroon. Hoogte 25-30 meter, breedte 10-15 meter. Donkergroen blad, 16 centimeter lang, 8 centimeter breed. Heeft een zeer snelle jeugdgroei, 1,5 meter per jaar. Hij bloeit na ongeveer negen jaar. Groene bloemen in maart-april. Gele herfstverkleuring en een gegroefde stam. Groeit op alle gronden. Zeer windvast en zoutbestendig. Geschikt als park- en solitairboom.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!